

Spørsmål 156 (2024) fra Sajid Mukhtar (PS): Påliteligheten av lokale framskrivninger

Til: Kommunedirektøren
Fra: Sajid Mukhtar (PS)

Dato: 04.09.2024
Saksnr: 24/00101-156
Deres ref:

Vi har lagt merke til at de lokale framskrivningene virker optimistiske og viser lokale variasjoner basert på fremtidige estimater. For å få et bedre inntrykk av påliteligheten og verdien av disse tallene, ønsker vi å se hvordan de lokale framskrivningene har samsvart med historiske tall.

Kan forvaltningen derfor gi en oversikt over tidligere framskrivninger sammenlignet med faktiske elevtall de siste ti årene? Dette vil hjelpe oss å forstå hvor presise og pålitelige framskrivningene har vært, og gi oss en bedre forståelse av hvordan vi bør tolke de nåværende prognosene.

Vi trenger denne informasjonen for å kunne gjøre vårt politiske arbeid på en informert måte og foreslå gode og bærekraftige løsninger for skolestrukturen i Drammen.

Svar

Alle befolkningsframskrivninger er basert på framtidige estimater, som det alltid er usikkerhet knyttet til. Usikkerheten blir større desto mindre områder det framskrives for (mer usikkerhet knyttet til barneskolekretser enn ungdomsskolekretser), og desto lenger fram i tid (mer usikkerhet knyttet til tall for 2040 enn til tall for 2030).

De lokale befolkningsframskrivingene bygger på SSBs hovedalternativ MMMM for Drammen kommune og modelleres i framskrivingsverktøyet KOMPAS. Det stemmer at de lokale befolkningsframskrivingene er mer vekstoptimistiske enn Statistisk sentralbyrå sitt hovedalternativ MMMM. Det er et bevisst valg at det i de lokale befolkningsframskrivingene legges til grunn at den totale befolkningstilveksten (både fødseloverskudd og netto tilflytting) kan bli noe høyere enn SSB legger til grunn i sitt hovedalternativ MMMM. Dette gjøres for å sikre større sikkerhetsmargin i dimensjonering av tjenestetilbudet.

Det utarbeides to lokale befolkningsframskrivninger. Det ene, Trendflyttingsalternativet, er mest lik SSBs MMMM, hensyntar lokale variasjoner i befolkningssammensetning og flyttemønstre over tid, og framskriver disse. Av de to lokale befolkningsframskrivingene vurderes dette framskrivingsalternativet som det klart mest sannsynlige.

Det andre, Boligtilbudsalternativet, baserer seg på prognoser for hvor mange boliger som antas blir ferdigstilt årlig. Hva som faktisk ferdigstilles, vil være avhengig av bl.a. utviklingen i boligmarkedet. Boligbyggeprognosene som ble lagt til grunn i lokale framskrivninger i 2020 og 2022 er annerledes enn boligbyggeprognosene som er lagt til grunn i de lokale framskrivingene i 2024. Dette er både fordi de er oppdatert i forhold til faktisk utvikling i boligbyggeplaner som er i prosess. Men også fordi det politisk har vært etterspurt framskrivninger som tar høyde for at alle boligplaner i prosess

Kommunedirektør

Politisk sekretariat

Organisasjonsnummer
921234554

Postadresse
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Telefon +4732040000
kommunepost@drammen.kommune.no

ferdigstilles så raskt som teoretisk/overhodet mulig. Boligprognosen som er utarbeidet nå tar ikke hensyn til at krig i Europa gir høye byggepriser og sammen med høy rente medfører at det for tiden er lite byggeaktivitet (færre utbyggere som vurderer det markedsmessig mulig/hensiktsmessig å sette i gang bygging). Den er (i motsetning til i 2021) et estimat på hvor mange boliger av hva slags type som tidligst kan tenkes ferdigstilt hvor, dersom alle boligbyggeplaner i prosess har utbyggere som setter i gang å bygge så fort det er mulig gitt prosesskrav til reguleringsplaner og byggesaker, samt tiden det tar å bygge.

Kommunedirektøren vurderer ikke at det er sannsynlig at boligproduksjonen i Drammen i årene framover vil bli så stor som i denne siste boligbyggeprognosen fra 2024. Framskrivingsalternativet «Boligtilbud» som er basert på denne boligbyggeprognosen vurderes dermed ikke som like sannsynlig som framskrivingsalternativet «Trendflytting». Framskrivingsalternativet «Boligtilbud» må betraktes som et referansealternativ som viser hvordan befolkningsutviklingen ville kunne blitt, dersom boligproduksjonen skulle blitt så høy.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Drammens lokale boligbyggeprognose 2020	362	422	670	703	888	777	717	751	634	662
Drammens lokale boligbyggeprognose 2021	345	347	375	373	392	483	417	491	490	512
Drammens lokale boligbyggeprognose 2024				339	516	528	542	692	720	704
Faktisk boligbygging	321	419	384							

Fordi framskrivingsverktøyet KOMPAS oppdateres kontinuerlig, både med grunnkretsdata for faktisk utvikling til nå, og i forhold til siste framskrivinger fra SSB er det ikke mulig å kjøre historiske framskrivinger på nytt og ta ut tall for valgte aldersgrupper (eksempelvis tall på barn i alderen 6-12 år/grunnlag elevtall per skolekrets). Drammen kommune har ikke utarbeidet egne lokale befolkningsframskrivinger før kommunesammenslåingen i 2020. De eldste lokale framskrivingene vi har som kan sammenliknes med faktisk utvikling, for å evaluere treffsikkerhet, er derfor framskrivingene fra 2020, og hva som da ble framskrevet for 2024. De første lokale framskrivingene fra 2020 ble gjort for vurdering av barnehagekapasitet, vi har derfor tall på framskrevet folketall for alle aldersgrupper og for aldersgruppen 1-5 år, fra 2020, i to lokale framskrivingsalternativer, samt SSB MMMM, som kan sammenliknes med faktisk utvikling per 1.1.2024:

	Alle aldersgrupper	1-5 år
Faktisk folketall Drammen 1.1.2020	101 386	5 500
Faktisk folketall Drammen 1.1.2024	104 487	5 157
Framskrevet folketall SSB MMMM (2020) for 1.1.2024	103 889	5 138
Lokal Trendflyttingsframskrivning (fra 2020) av folketall for 1.1.2024	105 562	5 239
Lokal Boligtilbudsframskrivning (fra 2020) av folketall for 1.1.2024	107 442	5 362